

PREPOROD

www.sindikat-preporod.hr

ODGOVORI STRANAKA NA OSAM PITANJA PREPORODA

Predizborna obećanja prosvjetarima

Nakon što je Preporod uoči parlamentarnih izbora svim akterima predizborne kampanje uputio osam konkretnih pitanja, odgovori su stigli sa 7 od 10 adresa. Odgovorili su HDZ, Most, Živi zid, Bandić Milan 365, Pametno, Hrvatski laburisti i SRP. Izostali su odgovori SDP-a, HNS-a i IDS-a. Iz pristiglih odgovora dade se zaključiti da, unatoč brojnim identičnim odgovorima, u strankama postoje određene razlike u rješenjima za probleme koji tište zaposlene u osnovnim i srednjim školama

Plaće

Da se Sporazum o osnovici mora u cijelosti poštovati, odnosno da plaće u javnim službama moraju porasti sukladno Sporazumu, istaknuto je u svim pristiglim odgovorima. Osobito je važno što se za poštivanje Sporazuma zalaže i HDZ, stranka koja je Sporazum 2009. potpisala. S obzirom na dosadašnju „angažiranost“ Bože Petrova oko realizacije Sporazuma, zanimljivo je da su i u Mostu mišljenja da se Sporazum mora u cijelosti poštivati. Zanimljivo je da jedino u stranci Pametno nisu za ispravljanje nepravdnog smanjenja plaća učiteljima s 20 i više godina staža. U ovoj stranci naglašavaju da veće plaće trebaju pripasti samo onim učiteljima koji postižu najbolje rezultate, odnosno mentorima i savjetnicima. Svi ostali, uključujući i HDZ i Most, zalažu se za povećanje plaće učiteljima i nastavnicima s više od 20 godina staža. Na pitanje o plaćanju poslova državne mature i produžne nastave zajednički je odgovoreno da se ovi dodatni poslovi moraju dodatno i platiti.

Materijalna prava

U svim pristiglim odgovorima ističe se potreba promjene po-

stojećeg rješenja koje ne omogućava isplatu stvarnih troškova prijevoza. U HDZ-u i stranci Pametno još i dodaju da treba spriječiti zlouporabe u vezi s isplatom putnih troškova. Jednoznačan odgovor na ovo pitanje mogao bi sindikatima biti od velike koristi kada uskoro krenu pregovori o novom Temeljnom kolektivnom ugovoru. Da se božićnica, regres, jubilarne nagrada i otpremnina isplaćuju na zaštićeni račun odgovoreno je od svih stranaka koje su odgovore poslale. Iz Mosta je čak i eksplicitno dodano „kako izvršenim radnicima treba omogućiti isplatu na zaštićeni račun“. Po odgovorima na ovo pitanje dalo bi se zaključiti kako uskoro slijede promjene Ovršnog zakona.

Upravljanje i zapošljavanje

U većini odgovora ističe se važnost depolitizacije upravljanja školskim ustanovama, odnosno većina stranaka je mišljenja da bi većinu članova školskih odbora trebali sačinjavati radnici školske ustanove. Iz HDZ-a predlažu novi sastav školskih odbora 3:2:2 (dva predstavnika roditelja i dva predstavnika politike). Iz SRP-a se naglašava da

treba povesti računa i o stručnim kompetencijama vanjskih članova školskog odbora. Za zadržavanje postojećeg rješenja s trojicom predstavnika radnika u školskom odboru zalažu se jedino u stranci Bandić Milan 365. Prevladavajući je stav da komisije za raspoređivanje tehnoloških viškova treba ukinuti ili njihov rad treba temeljito redefinirati na način da se sprječji diskriminacija. U odgovoru HDZ-a ističe se kako treba uvesti „mehanizme nadzora i kontrole rada komisija“, dok u stranci Pametno dodaju da postojeće rješenje „treba doraditi i domisliti“.

Outsourcing

U svim pristiglim odgovorima ističe se da pomoćne poslove u školama trebaju obavljati radnici koji su zaposlenici školskih ustanova. Iz HDZ-a naglašavaju da su i kao oporba bili „jako protiv“. Ako stranke ostanu pri predizbornim obećanjima spremne, kuharice i domari u školama trebali bi biti pošteđeni *outsourcinga*. Malčice odudara jedino odgovor stranke Pametno koji ističu „kako sustav treba doraditi i domisliti u suradnji sa socijalnim partnerima“.

Milan Novačić

Riječ predsjednika

Do kad ovako?

Davno je još netko ustvrdio da se odvjetnici bogate samo od budala i tvrdoglavih ljudi. Svako malo se prisjetim ove misli dok ovih dana u sindikatu pripremamo dokumentaciju i punomoći za podizanje tužbe protiv škola koje učiteljima za dnevnicu isplaćuju 150 umjesto 170 kuna. Pojedinačna vrijednost dosad vođenih masovnih sudskih sporova u školstvu (regres, jubilarne nagrade, smjenski rad...) kretala se u rasponu od petstotinjak do pet-šest tisuća kuna. Najnovije tužbe podižu se zbog neisplaćenih nekoliko desetaka do najviše nekoliko stotina kuna. Na primjer, ako je radniku nepropisno isplaćeno petnaestak dnevnica, dakle, pet dnevnica godišnje, ukupna šteta iznosi 300 kuna. Trošak sastavljanja tužbe iznosi još tristotinjak kuna. Spomenutom valja pridodati i zatezne kamate.

Prošle su pune tri godine, dvije su vlade odstupile a treća samo što nije nastupila, rješenje problema oko nepropisno isplaćivanja dnevnica nije se pronašlo. Unatoč nepodijeljenim mišljenjima pravničke struke o utemeljenosti sindikalnog zahtjeva, unatoč kakvim-takvim nastojanjima dvojice ministara, problem nije stavljen *ad acta*. Dnevnice se i dalje u mnogim školama ne isplaćuju u kolektivnim ugovorom zajamčenom iznosu. A nije da se nije pokušavalo naći rješenje problema. Ministri i njihovi podčinjeni opetovano su se sastajali sa sindikalistima i obećavali pronalaznje rješenja. Ispalo je po onoj narodnoj: *Obećanje ludom radovanje!*

Kad su se jalovim pokazala sva nastojanja objiju strana, problem se na kraju preobrazio u „predmet“ i iz ruku državnih i sindikalnih dužnosnika preuzeli su ga odvjetnici i u konačnici – suci. Još jednom se pokazalo da nijedan problem u našoj zemlji nije tako neznatan i tako lako rješiv, a da ga mi nismo u stanju uvećati i zakomplicirati? Pojedinačni će dug prema radnicima od nekoliko desetaka ili nekoliko stotina kuna nabujati do tisuću pa i više kuna. Koliko se na primjer škola, sportskih dvorana ili dječjih vrtića moglo izgraditi novcem koji je u proteklih petnaestak godina iz državnog proračuna otišao za podmirivanje sudskih troškova? Regres, smjenski rad, jubilarke i koješta drugo isplaćivali su se radnicima u dvostruko pa i trostruko većim iznosima od ugovorenih. Zbog ovoga ni jednom ministru ili njegovu pomoćniku nije pala dlaka s glave. O nekakvoj naknadi štete ili razrješenju da se i ne govori.

Sudski sporovi zbog nepravilne isplate dnevnica svrstavaju se u takozvane sporove male financijske vrijednosti. Iako će, s uračunatim parničnim troškovima, ukupna vrijednost pojedinačnog spora tek rijetko premašiti tisuću kuna, zbog velikog broja pojedinačnih sporova, šteta za državni proračun bit će sve samo ne mala. Naći će se i ovaj puta dežurnih moralizatora koji će sindikate prozivati zbog sitničarenja. Potpuno krivo i bez ikakva osnova. Sindikati su poduzeli ono što su jedino mogli i morali. Kako se druga strana oglušila na sve pozive školskih sindikata za dogovornim rješenjem problema, sindikatima nije preostalo ništa drugo nego problem riješiti najskuplijim, dakle, sudskim putem.

Nakon prvih pravomoćnih presuda u korist radnika nesumnjivo će onima koji su spor pokrenuli biti ponuđene nagodbe. Istovremeno će se svima krenuti ispravno isplaćivati dnevnicu. Ono što se godinama proglašavalo nemogućim, preko noći će postati moguće. Naravno, ako u međuvremenu, zbog sporosti našeg pravosuđa, iznos dnevnice ne bude zakonito smanjen na razinu na kojoj se od 2014. nepropisno isplaćivao. Ne bismo li se svi – dok ovih dana sudovi zaprimaju nove „predmete“, a odvjetnici zadovoljno trljaju ruke – trebali zapitati: Dokle ovako? Sve dok u ovoj zemlji svi budemo plaćali neodgovornost nekih, ti neki će se nastaviti neodgovorno ponašati. Nije li došlo vrijeme da se ovome jednom završava stane na kraj?

	ŽIVI ZID	#Premijer Milan Bandić	SRP	Pametno	HRVATSKI LABURISTI STRANKA RADA	HDZ	MOST
PITANJE 1.	A	A	A	A	A	A	A
PITANJE 2.	A	A	A	Pametno smatra da povisice na plaću treba vezati za postignuća na radnom mjestu.	A	A	A
PITANJE 3.	B	B	B	B	B	B	B
PITANJE 4.	B	B	B	B	B	B	B
PITANJE 5.	A	A	A	A	A	A	A
PITANJE 6.	B	A	B	B	B	B	B
PITANJE 7.	B	B	B	B	B	B	B
PITANJE 8.	A	A	A	A	A	A	A

MIRJANA JERČIĆ, RAVNATELJICA OŠ MEJAŠI, SPLIT

Kome da ja prijavim sindikalnog povjerenika!?

U OŠ Mejaši većinski je sindikat Preporod, a Povjerenstvo redovito šalje članove SHU kako bi popravili brojno stanje svog sindikata

Ponukana dopisom voditeljice ureda SHU-a Splitsko-dalmatinske županije Tinke Zemunik i Županijske povjerenice Ane Hinić ministru Predragu Šustaru te njihovim istupima u medijima, imam potrebu ponešto i reći na tu temu. Smatram da se moraju poštivati svi zakoni u ovoj državi pa tako i Zakon o radu i Zakon o odgoju i obrazovanju u srednjim i osnovnim školama. No, kad je riječ o Kolektivnom ugovoru inzistira se na njegovoj primjeni za neke kategorije djelatnika, ali ne i za ravnatelje. Tinka Zemunik uzima si ovlasti ravnatelja i traži da sindikalni povjerenik njezinog sindikata (SHU) supotpisuje zahtjeve za potrebama škole, da bi unaprijed znala ako škola ima koji sat potrebe kako bi ona rasporedila kadar. Budući da sam kao ravnateljica sama potpisivala zahtjeve za potrebama, naglasila je da prijave nisu propisno ispunjene i telefonski mi prijetila da će me prijaviti (ne znam kome, jer bih i ja nju prijavila kada bih znala kome).

U Uredu državne uprave vode evidenciju djelatnika koji imaju nepunu normu, a u toj evidenciji ima puno onih koji rade u više škola i imaju ukupno puno radno vrijeme,

zatim zaposlenika koji su otišli u mirovinu... Ukratko, evidencija je tu da zamašli i obeshrabri onog tko ju pokušava koristiti.

Osim toga, nije mi jasno zašto je u ime MZOŠ-a supotpisan Pravilnik o prednosti pri zapošljavanju kojim se krše ustavna prava djelatnika. Tko to može mimo zakona donijeti Odluku o prednosti pri zapošljavanju za osobe koje rade u nepunoj normi? A to radi Povjerenstvo koje ničim nije ovlašteno da bi jednoj osobi (koja je u pravilu član SHU-a!) dalo prednost i uputilo je na određeno radno mjesto i to umjesto na nekoliko sati na puno radno vrijeme. Ispostavi se da taj tehnološki višak i nije višak, a znaju poslati i nestručne osobe... Članovi povjerenstva sastanče, kadroviraju, poslali su nam prva dva Zapisnika, a onda ništa, dalje. Na prvom sastanku istu osobu upute u jednu školu, a na drugom u drugu?

Smatram da Ured državne uprave ne može donijeti Odluku o prednosti pri zapošljavanju za osobe koje rade u nepunoj normi u skladu sa čl. 107 st. 6 Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Također, Ured državne uprave ničim nije ovlašten da jednoj osobi

dade prednost i uputi je u školu i time diskriminira i dovodi u neravnopravan i nepovoljan položaj sve ostale osobe iz evidencije Ureda kao i osobe koje imaju pravo pod jednakim uvjetima sudjelovati u Natječaju. Državno tijelo ne može imati selektivni pristup i iz evidencije u kojoj ima više kandidata izdvojiti upravo jednog nego mora postupati po Zakonu.

Pitam se kako je moguće da u Povjerenstvu nema predstavnika ravnatelja, ali su u njemu dva predstavnika SHU-a i dva

iz Ureda državne uprave. Ako su predstavnici Ureda savjesni i ne žele raditi kako oni iz SHU-a traže, predstavnici vlasti trebaju otkazati daljnji rad u povjerenstvu. I sve se svodi na to da su SHU i Ured državne uprave postali Zavod za zapošljavanje i kadrovanje u školama.

Napominjem da je u OŠ Mejaši većinski sindikat Preporod, a da Povjerenstvo redovito šalje članove SHU kako bi popravili brojno stanje svog sindikata. Ove školske godine Škola je iskazala potrebu za četiri učitelja – jedna

razredna nastava i tri predmetna učitelja po nekoliko sati i na svako radno mjesto su nam poslali ili tehnološki višak ili nadopunu. Svake godine redovito u Školu pošalju jedan tehnološki višak u razrednoj nastavi, tako da oni vode kadrovsku politiku u školi. Ne rade to svima, jer ima škola koje iskazuju potrebe, ali u koje se ne šalje ni tehnološki višak ni nadopuna. Valjda je jasno zašto – oni preko njih zapošljavaju svoj kadar, sami su priznali da im se Ured državne uprave pretvorio u čekaonicu.

Piše
Ivan
Plantić

Male tajne velikih majstora kuhinje

– Halo, dobar dan želim! Kolega P., vi ste?

– Živjeli! Jest, ja sam. A vi ste?

– Gospođa XY iz sindikata (podaci poznati uredništvu)! Znače, u Dubrovniku sam, u županijskom uredu za školstvo. Evo, baš gledamo listu tehnoloških viškova, i, jelda, vaše je ime na njoj, pa sam mislila da vas priupitam, da provjerim...

– Ha?

Momentalno sam, međutim, pročitao igru – modus operandi bio je dobro poznat, instrumentarij i metodologija nisu ostavljali mjesta sumnji, rukopis je nepogrešivo otkrivao tvorca ove blistave umotvorine.

– Say no more! Hvala vam na pozivu, ali ja imam punu satnicu.

– Kako, molim?

Eto, upravo tako – odgovorna osoba škole u kojoj djelujem prijavila me županijskom uredu za školstvo kao tehnološki višak, bez mog znanja, iako ja tamo imam punu satnicu i Ugovor o radu na neodređeno puno radno vrijeme, potpisan od – nje osobno! Budući da su i moj „visoki izvor“ kao i personal županijskog ureda za školstvo dosad već upoznati sa situacijom u mojoj školi, uspio sam, ne bez muke, objasniti naziv neobjašnjivo – kako se ljude koji imaju punu normu, na bazi osobne netrpeljivosti, prijavljuje kao tehnološki višak. Istodobno, neke koji jesu tehnološki višak ne prijavljuje se kako bi višak bili i dalje! Takvim se, eto, stvarima bave wannabe lideri naših škola, često uz prešutni blagoslov većinskog SHU-a, koji sjedi u komisijama za viškove. No, u državi u kojoj se ministrom obrazovanja postaje po kazni, a biskupi drže zapažena predavanja na kongresima ginekologa, valjda je normalna pojava da se ljude s punom satnicom prijavljuje kao tehnološki višak.

Ova, za naše prilike sasvim uobičajena zgoda, zbila se početkom rujna. I kao što vjerni čitatelj već naslućuje, za naše prilike isto tako uobičajeno, slične i još gore pojave bilježe se permanentno početkom svake nove školske godine, naročito u županijama južno od Velebita! Gore opisani slučaj, ipak, treba staviti u širi kontekst. Ova groteska i vremenski i prostorno začudno koincidira s jednom drugom, ništa manjom – raritetnom pojavom koje se već gotovo dva desetljeća povezuje s komisijama za tehnološke viškove. U tim četveročlanim komisijama, naime, sjede po dva predstavnika većinskog SHU-a i dva predstavnika ureda državne uprave. U praksi to znači da čak i u onim županijama (na sjeveru Hrvatske) u kojima Preporod ima daleko više članova od SHU-a o njihovom zbrinjavanju odlučuju predstavnici SHU-a! To navedenom sindikatu daje veliku mogućnost kadrovanja (u dealu s ravnateljima), i ujedno je vrlo snažan modus držanja članstva u pokornosti i na hrpi.

O navedenome mogu svjedočiti i osobnim primjerom – kad sam prešao iz SHU-a u Preporod (tad sam još bio tehnološki višak) primio sam poziv iz njihove lokalne ekspoziture u kojem mi je dano do znanja kako sam pogriješio, u što ću se, rečeno mi je, moći uvjeriti kad, kao član Preporoda, ne dobijem uputnicu i ne budem mogao popuniti satnicu. Koliko su im komisije za tehnološke viškove bitne vidjelo se i prilikom posljednjih pregovora oko osnovnoškolskog KU-a, kad se, onako stidljivo, najavljivala solucija ukidanja komisija. SHU, koji se inače baca na glavu kad su radna prava zaposlenih u sustavu na kocki, potpisao je KU kojim su djelatnici u sustavu izgubili sijaset materijalnih prava, u zamjenu za očuvanje komisija u dosadašnjem sastavu.

Posljedično, nastavljene su priče o teškim marifetlucima koji su, navodno, permanentno početkom svake školske godine bili glavni trademark komisija za viškove. Naslušali smo se svega – od toga kako se viškovi šalju samo određenim školama, kako prednost imaju članovi većinskog sindikata, kako pojedini kolege desetak godina „tuku“ zamjene, a pojedini budu raspoređeni odmah nakon diplomiranja, kako oni koji odbiju učiti u većinski sindikat postaju veterani Zavoda za zapošljavanje, do toga da pojedini ravnatelji uporno odbijaju zaposliti viškove s uputnicom ureda državne uprave. Šušalo se čak i o cjeniku za svako radno mjesto. Iziritirani, kako kažu, samovoljom pojedinih ravnatelja, čelnici većinskog sindikata nedavno su ispred resornog ministarstva održali prosvjed, i javno objavili listu desetak škola čiji ravnatelji, navodno, kaubojski krše zakone i odbijaju zaposliti kolege s uputnicom. Ravnatelji, očekivano, opovrgavaju optužbe, istovremeno ih servirajući čelnicima SHU-a.

Moglo se pročitati i kako SHU vrši pritisak na ravnatelje da zapošljavaju njihovo članstvo, što uopće ne čudi uzme li se u obzir stil komunikacije pojedinih njihovih istaknutih prvaka – u usporedbi s njihovim histeričnim eskapadama čak i homilije uzoritog oca Košića djeluju sasvim trezvono i umjereno! Tamo ima ljudi koji su u permanentnom sukobu s ravnateljima, s uredima državne uprave, s Preporodom, s vlastitim članstvom na terenu – ljudi koji su u sukobu sa samim sukobom (interesa)! Dotični, pak, uvjeravaju kako sve rade u interesu učitelja, kako su njihov put i put članstva isti put. Ta, i konj i jahač slijede isti put, samo što jedan vječito jaši, a drugi vječito tegli!

ŽELJKO STIPIĆ

Hoće li nova vlast povjerenstva ukinuti ili ih redefinirati i staviti pod nadzor?

Pet se ministara promijenilo, šesti samo što nije odstupio, a zloraba pri zapošljavanju tehnoloških viškova u školama više je no ikada. I svi su ministri, od Strugara, Primorca, Fuchsa, Jovanovića i Mornara do Šustara, bili upoznati s nezakonitima i nemoralnim postupanjima državnih činovnika i sindikalista. Sve se odvijalo pod visokim pokroviteljstvom prosvjetne vlasti i vodstva Sindikata hrvatskih učitelja. Bio sam među mnogima koji su o ovome ministrima govorili i pisali. Ministri bi se isprva čudili i zgražali, potom obećavali kako će vrlo brzo nešto učiniti. Sve je, dakako, ostajalo na obećanjima. Na posljetku kada bi ih se zbog pasivnosti javno prozvalo, neki

su se i uvrijedili i odbijali daljnju suradnju.

U međuvremenu su na terenu marifetluci u zapošljavanju poprimili zastrašujuće razmjere. U južnoj Hrvatskoj se županijama, od Zadra do Dubrovnika, gotovo više i nije moglo u školi zaposliti bez famoznih *uputnica*. Stvorena je monstruozna piramida gdje se točno znalo *tko krade, a tko ljestve drži*. Ministri i čelnici sindikata su ugovaranjem spornih odredbi u kolektivnim ugovorima omogućili činovnicima i sindikalistima da, ruku pod ruku, zapošljavaju one koje se bez spornog *pomaga* ne bi moglo prekoredno zaposliti. Naravno, pri tom su mnogi ostajali kratkih rukava, odnosno posao nisu pronalazi-

li oni koje su komisije mogle i morale zbrinuti.

Iz godine u godinu na neprihvatljiva su postupanja konkretno ukazivale nezbrinute učiteljice i učitelji, predstavnici manjinskog sindikata, brojni ravnatelji i, na posljetku, čak i prosvjetni inspektori. Uzaludnima su se pokazale sve javne prozivke. Dojava o nepotizmu, korupciji i diskriminaciji s terena je stizalo sve više i više.

Posao sa zapošljavanjem je cvao i stoga jer je zbog stalnog smanjivanja broja učenika sve više učitelja postajalo višak. Obje su strane imale interes da se nastavi rad komisija, ali i da se njihov rad ne stavi pod ičiji nadzor, osobito ne nadzor manjinskog sindikata. Državi su komisije odgovarale jer se, zahvaljujući njihovom radu, izbjegavala isplata brojnih otpremnina, dok je većinski sindikat pokušao i uspio u cijeloj ovoj situaciji ušćariti. Usluga zapošljavanja se počela na različite načine i naplaćivati. Na primjer, zbrinuti su se radnici morali učlaniti u sindikat koji im je u tome pomogao. Na uslugu bi se odgovaralo protuuslugom, recimo angažiranjem oko osnivanja podružnice sindikata koji ti je pomogao.

Argumentirana rasprava o problemu zbrinjavanja tehnoloških viškova, koju će i ovoga puta u SHU-u izbjeći, sadržavala bi od-

govore na slijedeća pitanja: Zašto je tek pod pritiskom sudske presude napušteno prvotno rješenje prema kojem je prednost pri zapošljavanju imao član većinskog sindikata? Zašto je trebalo više od deset godina da se donesu pravilnici o radu zajedničkih povjerenstava za viškove i manjkove u osnovnoškolskim ustanovama? Zašto je SHU uvijek odbijao rješenje prema kojem bi u radu tih povjerenstava sudjelovao i predstavnik manjinskog sindikata? Kako je moguće da od strane SHU-a u radu prvostupanijske i u radu drugostupanijskog povjerenstva sudjeluje ista osoba? Stoji li iza ključnih ustupaka SHU-a u zadnjim kolektivnim pregovorima (ispuštanje norme iz kolektivnog ugovora i smanjenje plaće za 4, 8 i 10 posto učiteljima s više od 20 godina staža) očuvanje kompromitirajućeg načina rada spornih povjerenstava? Je li normalno da u županiji gdje SHU ima deseterostruko manje članova od Preporoda tehnološke viškove raspoređuje predstavnik SHU-a?

Kako će konkretni odgovori na navedena pitanja i ovaj puta izostati, preostaje nam tek, radi „utvrđivanja gradiva“, ponoviti kako se u Preporodu ne protivimo radu ovih povjerenstava zato što smatramo da sindikati ne bi trebali pružati pomoć radnicima kojima prijete otkaz. Dapače!

Naše protivljenje ovom institutu uvjetovano je brojnim i teškim dugogodišnjim zlorabama. Napose zlorabama koje su se događale i još se uvijek događaju u južnoj Hrvatskoj županijama.

A slamanje kičme ravnateljima, kojem ovih dana svjedočimo, sindikalni je pokušaj gušenja *pokreta otpora* kojem se iz godine u godinu priključuje sve veći broj ravnatelja. Što drugo preostaje ravnateljima u situaciji kada institucije očito ne rade svoj posao? Trebaju li ravnatelji i dalje poslušno promatrati zlorabe i bezakonje? Ako se nad ravnateljskim neposluhom imalo zamisle odgovorni, lako će se pronaći rješenje za jedan od najdugovječnijih problema u osnovnom školstvu.

Iako je u školama sve manje onih koji uopće vjeruju u rješivost ovog problema, nekakvo svjetlo na kraju tunela predstavljaju i predizborni odgovori političkih stranaka na protekli izborima. Naime, stranke i koalicije su, na pitanje Sindikata Preporod, odgovorile „kako ove komisije treba ili ukinuti ili njihov rad temeljito redefinirati i staviti pod nadzor“. Unatoč tome što se, kako je to govorio Churchill, *najviše laže u ljubavi, lovu i predizbornoj kampanji*, valja nam se nadati da naši političari ovaj puta zaista misle ono što su odgovorili.

Piše
Sebastijan
Troškot

Tko to tamo zapošljava?

Priča o tehnološkim viškovima u osnovnim školama u Dalmaciji, njihovom zbrinjavanju i radu Povjerenstva za viškove i manjkove nadaleko je poznata. Poznata je čak i našem Ministarstvu gdje je jednom prilikom pomoćnica ministra sama priznala kako zna za dotične probleme te je sama i navodila primjere kako se i što radi. Previše je nezadovoljnih učitelja i ravnatelja kroz sve ove godine da bi se moglo šutjeti o tome ili da bi netko mogao pričati kako povjerenstva rade sjajan posao. Sjajan kako za koga!

Imao sam privilegiju sudjelovati u radu povjerenstva 2012. i 2013. godine i to kao pridruženi član-promatrač u ime Sindikata Preporod. To mi je, na moj pisani zahtjev, omogućio Ured državne uprave, uz izričito protivljenje SHU-a i njihove područne voditeljice. Osjetio sam to odmah na prvom sastanku, kad me je dotična odmah pozvala na red, tražila da se očitujem na neka njena pitanja i prozivke pred svim članovima povjerenstva kao da se protiv mene vodi istraga. Mislio sam da ću do kraja dana vjerojatno završiti i u zatvoru. Šokirao me je nastup gospođe koju prvi put službeno upoznajem. Poput lokalnog šerifa, odmah je uzela sve konce u svoje ruke. Ekspresno je baš ona imenovana predsjednicom Povjerenstva i zapreka za nesmetani rad nije bilo.

Sve ovo spominjem jer gospođa često ponavlja kako kod raspoređivanja viškova uopće ne vodi računa o tome tko je član kojeg sindikata i je li uopće. A na sastancima kojima sam ja te dvije godine nazočio povremeno se moglo čuti i „prijio moja“ kako su se oslovljavale dotična SHU-ovka i jedna zaposlenica Ureda, pa onda dalje: „a gdje ćemo ovu poslati?“, „a šta ćemo s ovom?“ i sl. Spominjem sve ovo samo kako bi prosječan čitatelj stekao dojam u kakvoj

atmosferi prisnosti se ovdje djelovalo. Što i ne čudi nakon desetljeća zajedničkog rada. Povremeno sam ostajao zatečen količinom znanja i informacija o pojedinim radnicima-viškovima, od toga gdje i kako žive, o kakvim osobama/radnicima je riječ. Toliko o tome da dotična ne zna ni tko je član kojeg sindikata kada ih raspoređuje. Zna ona i puno više od toga. Sama je preda mnom izjavila da ona od svojih povjerenika traži da joj dostave podatke iz svojih škola o tome tko je višak. Sto je i sasvim normalno s obzirom na funkciju i posao koji radi.

Argument da joj je svejedno tko je član kojeg sindikata jednostavno ne drži vodu i ne znam tko uopće može povjerovati u takvo što, posebice ako imate monopol u tom području. Osim toga, postoje kolegice i kolege koji svih ovih godina svjedoče o tome da ih se ucjenjivalo ulaskom u SHU ili prelaskom iz Preporoda u SHU kako bi im status bio riješen. Modus operandi je vrlo šarolik, prilagodljiv situaciji i novonastalim okolnostima. Tako su, tijekom godina, izdavane uputnice osobi koja je bila nezaposlena učiteljica (nije bila višak!), a takvih su u tom trenutku bili deseci u evidenciji Zavoda za zapošljavanje, ali samo se ova našla u evidenciji Ureda pa joj je dana prednost pred ostalima. Osobe su fiktivno zapošljavane u privatnim srednjim školama na koji sat i to svega koji dan/mjesec prije raspoređivanja, a zatim po hitnom postupku upućivane u osnovne državne škole i to ne kao viškovi već kao učitelji s nepunom normom i to prije nego su bili zbrinuti viškovi u srednjim i osnovnim školama. Učiteljica hrvatskog jezika bila je upućena i zbrinuta na radno mjesto knjižničarke čak i nakon što nije u zakonskom roku položila knjižničarski ispit te zbog toga izgubila pravo na to radno mjesto

u svojoj „matičnoj“ školi. Viškovi su se slali u škole u kojima većinski djeluje Sindikat Preporod iako su imale samo jednu potrebu, a „štedjele“ su se škole u kojima je SHU iako su imale dvije raspisane potrebe za određenim radnim mjestom. Činili su se i grijesi „nečinjenjem“, naime, višak se ne bi upućivao nigdje, a bilo je škola koje su imale raspisanu potrebu, ali se mjesto „čuvalo“ za V.I.P. klijentelu, sinove ili kćeri ravnatelja škola, lokalnih moćnika i slično, kako to već, po dobrim starim običajima, funkcionira kod nas od stoljeća sedmog. Uostalom, čemu mijenjati dobre stare navade!?

Nakon dvije godine pridruženog članstva u Povjerenstvu, stigla je 2014. i pregovori za novi Kolektivni ugovor. I gle čuda, nema više ni mogućnosti da sjedim u Povjerenstvu pa makar i samo kao promatrač! SHU je sebi ispregovario da u svim županijama (pa i u onima u kojima je Preporod većinski, samo oni budu ti koji će odlučivati o raspoređivanju viškova!). Pošten posjed, nema šta! A tek namjera! Poslovnikom o radu povjerenstava onemogućeno je da bih ja ili bilo tko drugi mogao i primirisati „kapelici“ u kojoj se donose odluke.

I onda ključno pitanje: gospodo iz SHU-a, ako je sve ovo pošten posao, sve je tako čisto i transparentno, pa zašto vam onda smeta jedan predstavnik Preporoda u povjerenstvima? Zašto vam smeta bilo tko, pa makar i samo kao promatrač!? I još važnije: je li ova privilegija imala neku svoju cijenu? I ako je, tko je tu cijenu platio? Jesu li to možda svi zaposleni u osnovnoškolskim ustanovama? Je li cijena možda plaćena kroz Kolektivni ugovor gubitkom pojedinih materijalnih prava samo kako bi vi i dalje zadržali svoju „zlatnu koku“? Samo se pitam, gospodo!?! Kao i mnogi drugi, uostalom.

2. rujna U Vukovaru, u Osnovnoj školi Dragutina Tadijanovića, osnovana podružnica Sindikata Preporod. Na osnivačkoj je sjednici za povjerenicu izabrala Adrijana Kordić, a za zamjenicu sindikalne povjerenice Nikolina Burčak. U Vukovarsko-srijemskoj županiji Preporod sada djeluje u 5 osnovnih i 3 srednje škole.

14. rujna Na osnivačkoj sjednici Sindikata Preporod u Osnovnoj školi Voćin osnovana podružnica. Za sindikalnu povjerenicu izabrala Martina Vukičević, a za zamjenicu povjerenice Božica Vujić. Nakon osnivanja podružnice u Voćinu podružnice Preporoda djeluju u 3 škole na području Virovitičko-podravске županije.

21. rujna Preporod se ministru Šustaru obratio dopisom kojim se najavljuje podizanje prvih sudskih tužbi zbog nepravilne isplate dnevnica za službena putovanja zaposlenicima osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova. Odustajanje od sudskih sporova uvjetovano je slanjem na škole obvezujućeg dopisa o isplati dnevnica u iznosu od 170 umjesto 150 kuna.

članove Radne skupine sa sadržajem članaka koje se namjerava mijenjati.

6. rujna U sjedištu Preporoda, a u organizaciji Carinskog sindikata Hrvatske, održan Okrugli stol na temu „Zajedno smo jači“ u okviru EU projekta „Korak dalje“. Na skupu se analiziralo poteškoće i prepreke s kojima se susreću sindikati pri ostvarivanju međusobne suradnje te razgovaralo o mogućnostima unaprjeđenja suradnje među sindikatima. Jedan od uvodničara bio je i predsjednik Preporoda.

16. rujna U organizaciji Sindikata hrvatskih učitelja, pred Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, održan prosvjedni skup s kojeg je upozoreno na nelegalno zapošljavanje u devet osnovnih škola. 150 prosvjednica i prosvjednika, uglavnom iz Dalmacije, na prosvjedu „Pet do 12“ prozvali su ravnateljice i ravnatelje 9 škola iz južnih hrvatskih županija. Predstavnici SHU-a razgovarali su s Momim Karinom, pomoćnikom ministra.

23. rujna Na sastanku sindikalne podružnice u Osnovnoj školi Orehovića sudjelovali pravnik i predsjednik Sindikata. Sastanak je sazvala i vodila zamjenica povjerenice Jelena Blažek. Nakon uvodnog izlaganja predsjednika u kojem je bilo riječi o dezinformacijama i neistinama koje se u posljednje vrijeme iznose po međimurskim školama o djelovanju Preporoda ali i o „uspjesima“ Sindikata hrvatskih učitelja, sudionicima i sudionicima sastanka odgovoreno je na postavljena pitanja.

* Predstavnici pet sindikata – Novog sindikata, Strukovnog sindikata radnika HEP-a TEHNOS, Nove solidarnosti, Nezavisnog cestarskog sindikata i Sindikata Preporod – održali su sastanak na kojem se raspravljalo o inicijativi osnivanja fonda/zaklade za pomoć sindikalno neorganiziranim radnicima ili radnicima koji su se našli u problemima zbog ukazivanja na nezakonita postupanja poslodavaca. Dogovorene su aktivnosti koje će dovesti do povećanja broja sindikata koji će sudjelovati u ovoj inicijativi koju su ovog ljeta pokrenuli Nezavisni cestarski sindikat i Sindikat Preporod.

7. rujna Na konferenciji za medije preneseni odgovori političkih stranaka na 8 pitanja Sindikata Preporod. Na pitanja su odgovorili: HDZ, Most, Živi zid, Bandić Milana 365, Pametno, Hrvatski laburisti, Pametno i SRP. Informacija o pristiglim odgovorima poslana je na sve osnovne i srednje škole.

20. rujna Ministar Predrag Šustar imenovao predstavnika Sindikata Preporod u Radnu skupinu za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Radna je skupina sastavljena od 20 članova i u njenu su sastavu predstavnici triju školskih sindikata.

27. rujna Održan prvi sastanak Radne skupine za izradu Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Zdenka Čukelj, načelnica Sektora za predškolski i osnovnoškolski odgoj i obrazovanje, upoznala je članice i

POZIV NA SURADNJU

Zahvaljujući vašim tekstovima, fotografijama i karikaturama naše je glasilo kvalitetnije i raznovrsnije. Vaše priloge šaljite na: ured@sindikati-preporod.hr

Glupost je vječna, a neznanje se može popraviti.

Don Wood

Čestitamo svim učiteljima i zaposlenima u školama 5. listopada, Svjetski dan učitelja!

Peterson ne vidi očito, nedostatak novca, kada govori o učiteljima
Umjesto odgovora na važno pitanje, hoće li biti zajamčenih povisica plaće za učitelje, Most nudi druge prijedloge

PIŠE ŽELJKO STIPIĆ

Isto ono što je Božo Petrov radio mjesecima, a nije radio ništa, sa sindikatima javnih službi oko porasta plaća i realizacije Sporazuma o osnovici, ako je suditi prema Mostovu izbornom programu, nastaviti će se i ako mostovci ponovno zapadne sudjelovanje u izvršnoj vlasti. Prisjetimo se, ništa konkretno, osim slatkorječivih Božinih izjava o niskim plaćama i utemeljenosti sindikalnih zahtjeva, nije proisteklo s tih dugonajavljenih i beskonačno odgađanih sastanaka. Sada kada su se Božo i Božini opetovano našli u prilici pisati izborni program za sljedeće parlamentarne izbore, od mostovaca su učitelji, ali i ostali zaposlenici u javnom sektoru, očekivali ponajprije odgovor na pitanje hoće li ili neće biti povisice plaće zajamčene Sporazumom iz 2009. godine? Umjesto odgovora na ovo važno pitanje, od mostovaca su učitelji i nastavnici dobili desetak razno-

vrsnih prijedloga. Kako uvođenje male mature ili pojednostavljanje administracije ili stručno usavršavanje za rad s djecom s teškoćama i nisu neke novosti, među predloženim rješenjima koja bi trebala pospješiti funkcioniranje odgojno-obrazovnog sustava, pozornost prosvjetara najviše su privukli oni prijedlozi koji se odnose na financiranje i upravljanje. Iako i u drugim strankarju u kampanji govor plaća proisteklo iz od Mosta se, zbog in rješavanje tog proble da progovori i o onor drugi, čak i u prediš panji, znakovito šutno odgovora, od M gija samo tako nam d floskula iz nekih dr o nagradivanju pren sno porastu plaća u duktivnošću.

Umjesto trenutna ča učiteljima i nas i ostalim radnici osnovnog i sredn zjednačavali dodak onim učiteljima i koji postižu najb Očito je i mostov

stalom i nekim drugim njihovim konkurentima, veći problem postojeća uravnilovka od učiteljske i nastavničke potplaćenosti. Uopće ne sporeći neophodnost dodatnog nagrađivanja najboljih, zbog prijemnosti i zavodljivosti ovog prijedloga, važno je istaknuti da porastom samo manjeg dijela plaća nije moguće kvalitetno riješiti problem neadekvatnog i nepravilnog plaćanja. Tek kada

vrijedno je predloženo rješenje o depolitizaciji u upravljanju školama, odnosno o smanjenju predstavnika lokalne i državne politike, bilo lokalne bilo državne, u upravljanju našim školama još je prevelik. Ovaj je prijedlog još važniji jer dolazi od političke grupacije tzv. lokalaca. Ovaj se prijedlog podudara s našim stajalištem da učitelji i nastavnici, ali i ostali

prenosimo iz tiska

Večernji list

Glas Koncila

Jutarnji list

Glas Slavonije

školske novine

SLOBODNA DALMACIJA

NOVI LIST

24

2. NOVOSTI Slobodna Dalmacija
SUBOTA, 17.9.2016.

MOŽE AKO IMAŠ ČLANSKU... SPOMENKA AVBERŠEK I DALIMIR KUBA O DISKRIMINACIJI PREKOBROJNJIH U NASTAVI

Da, sindikalci štite 'svoje' učitelje

PIŠE MARIJANA CVRILA

Borbeno tehnološki viškom po školama ovih je dana pokazala i drugo lice novosti, a nezadovoljni prosvjedari, osim samozvoljenih ravnateljica, sve glasnije iznose nezagodne s radom komisija za određivanje u kojima sjede predstavnici sindikata. Zamislivši je, u tom kontekstu, istraživač jedan podatak: obnavljanje je, koliko smo mogli provjeriti, jedino među državnim i javnim službama u kojima je čak kolektivnim ugovorom (stranici KU) za osnovno i osrednje školstvo u svrhu ostvarivanja srednjoročnog uspjeha dopisano sindikatima da kadrovi imaju po školama.

Marijane Cvrlila

Da bismo precizni, kolektivni ugovori za ta dva sustava obrazovanja "u svrhu ostvarivanja srednjoročnog uspjeha" definiraju mogućnost formiranja zajedničkih povjerenstava (u osnovnom školstvu, odnosno povjerenstava) u srednjem školstvu, za "nekolonizirano rješavanje" pitanja visokosti plaća i ostvarivanja osnovnih, odnosno

osnovno školstvo iz 2014. dopisno je potpisnik KU-a, većinom škola sindikata u tom sastavu, Sindikata hrvatskih učitelja, da njihovi predstavnici sjede u tim povjerenstvima čak i u županijama u kojima nisu veći školski sindikat. Preporod je, na primjer, većinski sindikat u Međimurskoj županiji, a oni i tamo osposobljeni naše škole – ljudi se Željko Stipić, otkid školskog sindikata Preporod.

To je još dobro, dodaje, jer je 2002. bila ugovoreno da predstavnici pri zapošljavanju u školi ima osoba proglašena tehnološkim viškom koja je član sindikata, a većinom škola sugeriralo je da se radi, baš o Sindikatu hrvatskih učitelja.

– Tada je pokrenio Marko Blažek, predsjednik Sindikata zaposlenika u hrvatskom školstvu, podigao tužbu i dobio sudsku presudu na temelju koje je postignuta stavka o faveitiranju članova tog sindikata – kazuje Stipić.

– Priznajem, bilo je diskriminacije prema članovima drugih sindikata, a osobito prema onima koji nisu u sindikatu. Međutim, ideja je bila potpuna: da se ljudi iz sastava prebacni na drugo radno mjesto kako se ne bi stvarao novi trošak državi – kazuje tako Dalimir Kuba, nekadašnji predsjednik SHU-a i potpisnik tog dogovora.

Kada da je u početku naprvi se prigovoreno da predstavnici državnih i lokalnih školskih sindikata imaju na naš sindikat – odbacuje sve zamjerke Sprem.

tehnološki višak. Kakva povjerenstva? Svakom ima pravo raspisati se za radno mjesto, a kvaliteta reka pobijedi – rezultata je Spomenka Avberšek, dugogodišnja članica Samostalnog sindikata učitelja i socijalne skrb, sastava koji ne postaje ovakve komisije.

Ističe kako je obrazovanje specifično zbog mogućnosti da nešto radi u gonim i nepunom radnom vremenu. Međutim, što se tiče diverziteta, kaže, nema šanse da kao član jednog sindikata u komisiji ne "pogurate" svoje članove.

– Dajte, molim vas! Pa tko će se boriti za nekoga tko nije njegov član i ne plaća članarinu? Svakom tko nešto postigne sigurno je da njegovo članstvo ima određeni benefit – otvoreno kaže Avberšek, danas zamjenica Sindikata hrvatskih učitelja i najmlađim vijećima jednako su bili zastupljeni i predstavnici vojnog sindikata i SDSLNA.

Sindikali šefovi malo gdje imaju toliku moć kao u školstvu